

संपादकीय

प्रज्ञासुर्य महामानवांचे स्मरण

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची जयंती. १८९१ मध्ये ते जन्मले आणि १९५६ मध्ये वारले, पण या मधल्या काळात त्यांनी जगाला प्रचंड काही दिले. त्यांनी भारताला संविधान दिले. आज त्या संविधानाच्या बळावर तर भाजप,काँग्रेससह अनेक पक्ष उड्या मारत आहेत. पण आंबेडकर यांनी संविधानासारखी अदृत्त गोष्ट तर दिलीच, पण त्याशिवायही त्यांनी भारतावर एक उपकार केले आहेत. प्रत्येक भारतीयाने त्याचे कृतज्ञतापूर्व स्मरण केले पाहिजे. ती आहे ती म्हणजे त्यांनी देशाला मुस्लीम राष्ट्र होऊ दिले नाही. जेव्हा त्यांनी हिंदू म्हणून मरायचे नाही असे ठरवले तेव्हा अनेक धर्म त्यांच्या पुढे पवर पसरून तुम्ही आमचा धर्म स्वीकारा म्हणून स्वागतार्थ पायघड्या घालत्या होत्या. त्यात मुस्लीमही होते. पण बाबासाहेबांनी तसला अविचार केला नाही व बौद्ध धर्म स्वीकारला आणि देशाचे आज एक अनाखे रूप आपण पाहत आहोत. यामागे बाबासाहेबांचे विचार आणि त्यांची दूरदृष्टी आहे. बाबासाहेबांनी देशाला एक फार मोठी बाब दिली आहे ती म्हणजे या देशाची घटना. संविधानाच्या जोरावर आज जे राहुन गांधी आणि तमाम काँग्रेसजन उड्या मारत आहेत त्यांना बाबासाहेबांनी ही भेट दिली आहे. तिचा दुरुपयोग कसा केला हे आपण पाहतच आयेच. पण बाबासाहेबांनी या देशाला संविधान रुपी शस्त्र देऊन तमाम भारतीयांना फार मोठे साधन दिले आहे. बाबासाहेबांनी भारतावर अनेक प्रकारे उपकार केले आहेत त्यापैकी एक आहे ती म्हणजे त्यांनी जीवनभर वंचित आणि शोषितांच्या कल्याणासाठी आणि त्यांच्या उत्थानासाठी संघर्ष केला. त्यांनी त्यासाठी समाजातील शोषित आणि वंचित अशा दलित समाजातील वर्गात जागृती केली आणि भारतीय संविधान तयार करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली.

हिंदू म्हणून जन्मलो असलो तरीही हिंदू म्हणून मरणाा नाही हे वाक्य त्यांनी ततोतंत पाळले आणि बौद्ध धर्म स्वीकारला आणि त्यांच्यासमवेत त्यांच्या लाखो अनुयायांनी बौद्ध धर्माचा स्वीकार केला. १४ ऑक्टोबर १९५६ या दिवशी त्यांनी बौद्ध धर्माचा स्वीकार केला आणि त्यांच्यासमवेत तीन लाख ६५ हजार अनुयायांनी बौद्ध धर्माचा स्वीकार केला. हिंदू धर्मात जात्यंथता आणि इतर अनेक दुर्गुण होते त्यामुळे बाबासाहेबांना धर्म बदलावा लागला पण त्यांचा धर्मपरिवर्तनाचा निर्णय १९३९ मध्येच झाला होते असे इतिहास सांगतो. दलितांच्या उत्थानात हिंदू असणे हा मोठा अडसर आहे असे त्यांचे मत होते. हिंदू धर्माची जातीयता आणि जातीची उत्तरंङ त्यांना न पचणारी होती आणि त्यामुळे त्यांनी हिंदू धर्म सोडण्याचा निर्णय घेतला. पण त्यांना अन्य कोणताही धर्म स्वीकारावा वाटला नाही हे त्यांचे मोठेपण होते. आपण त्याच्याबद्दल बोलताना त्यांचे हे मोठेपण कधीच न्याय करत नाही. त्यांचे बौद्ध धर्मात प्रवेश करणे ही हिंदूंची जातीयवस्था नाकारण्याची प्रतिक्रियात्मक आणि लाक्षणिक कृती होती आणि त्यांनी समानतेच्या प्रति असलेली कटिबद्धतेशी सुसंगत होती. त्यामुळे त्यांच्या या कृतीकडे केवळ धर्मपरिवर्तन म्हणून न पहाता हिंदू धर्मातील दोष काढून टाकण्याचा दुष्क्रिानेतात्वा पाहिले पाहिजे. बाबासाहेबांनी लाखो दलितांच्या लेकरांना स्वतःच्या सामर्थ्याची जाणीव करून दिली आणि एक प्रकारचे आत्ममान दिले असे म्हणावे लागेल. बाबासाहेब विद्वान तर होे-तेच. त्यांनी त्यांचे ग्रंथालय अद्ययावत अशा ग्रंथांनी सुसज्ज केले होते आणि त्यांचे परशिलीन त्यांनी आयुष्यभर केले. त्यांनी सतत समानतेसाठी आणि समाजातील जातीभेद दूर करण्यासाठी काम केले त्याला तोड नाही. आज त्यांची गरज प्रकर्षाने जाणवते आहे कारण आज समाजात जातिभेद प्रचंड प्रमाणात फोफावला आहे आणि उज्वनीक भेद प्रचंड प्रमाणात वाढले आहेत. त्यामुळे आज तर बाबासाहेबांची गरज तर जास्तच जाणवते आहे.

बाबासाहेबांनी धर्म परिवर्तन केवळ होस किंवा लहर म्हणून केले नाही तर त्यामागे संयुक्तिक कारण, नैतिकता आणि न्याय ही तत्त्वे होती. याच तत्त्वासाठी त्यांनी आयुष्यभर काम केले आणि संघर्ष केला. बाबासाहेबांनी सम जातील जातीयता नष्ट करण्यासाठी चवदार तळ्याचा सत्याग्रह केला आणि ती भूमी आज परंपपवित्र भूमी म्हणून महाडमध्ये गणली जाते. दलित समाजाच्या व्यक्तीला माणूस म्हणून दर्जा मिळवून देणे आणि त्यांचा आत्मसन्मान वाढवणे हे त्यांच्या या कार्याचा लसावि होता असे म्हणावे लागेल. आपल्या पुस्तकात अनिहिलेशन ऑफ कास्ट या पुस्तकात त्यांनी हिंदू धर्मातील जातीयव्यवस्थेवर कोरडे ओढले आहेत. बाबासाहेबांनी बौद्ध धर्मात प्रवेश का केला यावर आजही चर्चा होत असतात. पण काही विद्वानांच्या मते त्यांनी आकसाने बौद्ध धर्मात प्रवेश केलेला नाही, तर त्यांनी हिंदू धर्माला सुधारण्याचा पुष्कळ प्रयत्न केला. पण त्यांन त्यात यश आले नाही असे म्हणून ठेवले आहे. या महामानवाला वंदन करण्यामागे त्यांचे केवळ बौद्ध धर्म स्वीकारणे हेच एक कार्य नव्हते तर त्यांनी अनेक दिग्गज हिंदू नेत्यांशी चर्चाही केली होती. त्यात सावरकर होते तसेच टिळकांचा मुलगाही होता. त्यामागे बाबासाहेबांनी आकसाने बौद्ध धर्म स्वीकारला असे म्हणणे चूक आहे. त्यांनी राजकारण केले आणि पहिले ते देशाचे कायदामंत्री होते. त्यांनी समाजाचे प्रबोधन केले आणि हिंदू धर्मावर कोरडे ओढले. पण हिंदू धर्मांमुळे त्यांचे कधीही समाधान झाले नाही आणि शेवटी त्यांनी हिंदू धर्म सोडण्याचा निर्णय घेतला. बाबासाहेब आजही महत्त्वाचे आहेत कारण त्यांनी जी शिकवण दिली आहे तिची आज गरज कधी नव्हे ती जास्त आहे. ६५ वर्षांच्या आयुष्यात बाबासाहेबांनी दलितांना आत्मसन्मान दिला आणि त्यांना शिकले तत्च त्यांचा टिकाव लागेल हे तत्त्व शिकवले. त्यांनी राखीव मतसरचंघांचा आग्रह धरला आणि त्यासाठी महात्मा गांधी आणि आंबेडकर यांच्यात कराारी झाला. पण काँग्रेसने तो करार उधळून लावला आणि काँग्रेसने कधीही दलितांना बरोबरचे स्थान दिले नाही. केवळ भाषा मात्र त्यांच्या कल्याणाची करायची आणि पंगतीत त्याचा अपमान करायचा हे शेतकरी नेते नारायण नागू पाटील यांनी आपल्या पुस्तकात लिहून ठेवले आहे. आपल्या ६५ वर्षांच्या काळात आभाळाएवढे कार्य करणाऱ्या बाबासाहेबांना त्रिवार वंदन.

आपल्या देशामध्ये यावर्षी भारतीय संविधानाचा अमृत महोत्सव मोठ्या उत्साहाने साजरा होत आहे. सन १९५० ला भारताची राज्यघटना अंमलतात आली आणि तेव्हापासून दरवर्षी २६ जानेवारी या दिवशी भारताचा गणराज्य दिन साजरा करण्याची प्रथा निर्माण झालेली आहे. वास्तविक पाहता भारतीय संविधानाची अंम लबजावणी झाल्यानंतर भारतीय समाज व्यवस्थेत रुजलेल्या अनेक विषमतामुक्त प्रथा – परंपरा बंद होऊन त्या टिकाणी लोकशाही मूल्यात्मक व्यवस्था निर्माण झाली. त्या व्यवस्थेला भारतीय संविधानाने मजबुती दिली. भार-ताला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर एक नवी राजकीय व्यवस्था या देशात अस्तित्वात आली. त्याचबरोबर काही मूल्यात्मक बदलही घडून आलेत. पारंपरिक राजकीय व्यवस्थेपेक्षा नवी राजकीय व्यवस्था साकार होत असताना आधुनिक लोकशाही समाज घडवणारी ही मूल्ये अतिशय महत्त्वाची ठरतात. त्यामुळे ज्या दिवशी संविधान लागू होऊन प्रजासत्ताक गणराज्य स्थापन झाले त्या दिवसाचे स्मरण करत असताना ही मूल्यव्यवस्था समजून घेणे फार आवश्यक आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळात पारंपरिक मूल्यव्यवस्था संपूर्णतः वर्ण-जातीयर

आधारित होती. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर या देशातील तमाम स्वातंत्र्यप्रिय जनतेच्या आशा पल्लवित झाल्या. स्वातंत्र्य चळवळी दरम्यानच्या काळात मझाही सामाजिक की आधी राजकीय स्वातंत्र्य?फ यावर अभूतपूर्व रणकंदन होऊन मत्सरराज्यातही सुखराज्यक असले पाहीजे अशाप्रकारचे जनमानस तयार झाले. या देशाला मिळा-लेले स्वातंत्र्य समता,न्याय, बंधुता या तत्त्वावर आधारित असून भारतीय संविधानानुसार या तत्त्वांचा अंगीकार होऊन भारतीय लोकशाही प्रौढ झाली असल्याचे बोलले जाते. तात्विक दृष्टीने सामान्यातील सामान्य माणूस प्रधानमंत्री अथवा राष्ट्राध्यक्ष पदावर पोहोचले असल्याचे मानले जात आहे. सामाजिक भेदाभेद, वंश, लिंग, प्रात भेद मिटून त्या टिकाणी समतावादी लोकशाही न्याय्यवस्था प्रस्थापित झाली त्यामुळे गणराज्य दिवसाचे महत्त्व नवसमाज निर्मितीसाठी मैलाचा द्याड आहे असे समजले जाते. त्यामुळे संविधानाचे अढळ स्थान ध्यानात येते. असे असताना संविधान विरोधी शक्ती संविधान बदलण्याची भाषा वापरतात. संविधानाने त्यांचं जाय वाकडं स्वातंत्र्यपूर्व काळात पारंपरिक मूल्यव्यवस्था संपूर्णतः वर्ण-जातीयर

आह्वानात्मक केली.संविधान अंम

निर्भिड, निष्पक्ष लोकप्रिय साप्ताहिक



जर ते नसते तर काय झाले असते कधी विचार करताय. ते नसते तर शिक्षणाची कवाडे खुली झाली नसती... ते नसते तर ना नोकरी मिळाली असती आणि ना मान सन्मानाचे जगणे मिळाले असते.

माणूस म्हणून जगण्याचे जे हक्क आज मिळाले आहेत ते परमपूज्य डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांमुळे. आम्ही त्यांना कधीच काही मागितले नाही, परंतु त्यांनी आम्हाला भरभरून दिले. आज बाई माणूस आहे त्याचे कारण बाबासाहेब आहेत. बाईला माणूसपणाची देण हे बाबासाहेबांचे सर्वात मोठे आमच्यासाठी गिफ्ट आहे.

अगर बाबासाहेब का लिखा हुआ संविधान नहीं होता ।

जगाच्या पाठीवर इतर देशातल्या स्त्रियांना स्वतःच्या हक्कासाठी रक्त सांडवावे लागले... लढाया लढाव्या लागल्यात, शहीद व्हावे लागले पण आमच्या देशात पहिल्या इलेक्शन पासूनच बाबासाहेबांनी आम्हाला मताचा अधिकार देऊन देशाच्या निर्णय प्रक्रियेत सहभागी करून घेतले... इंग्लंडमध्ये लोकशाही १६८८ साली स्थापन झाली, पण स्त्रियांना मताचा अधिकार मिळवण्यासाठी एकोणवीसावे शतक उजाळवावे लागले. अमेरिकेत सुद्धा हा मताचा अधिकार फार उशिरा मिळाला. पण आमच्या देशात बाबासाहेबांनी संविधानातच तशी तरतूद करून ठेवली की, स्त्री असो की पुरुष असो ज्याने वयाची २१ वर्षे पूर्ण केली अशा मात्र ती १८ वर्षे झाली. गरीब असो की श्रीमंत असो त्या प्रत्येकाला मताचा अधिकार देऊन देशाच्या निर्णय



ते प्राशन करेल तो वाघासारखा गुरजगुल्याशिवाय राहणार नाही.इ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे असे मत होते की, आपली लोक शिक्षणात मागे असल्यामुळे शिक्षण हीच आपल्या लोकांची महत्तम गरज आहे. शिक्षण हेच त्यांच्या प्रगतीचे साधन आहे. शिक्षणाच्या आभावामुळे हा समाज अधोगतीला प्राप्त झाला आहे, स्वत्व गमावून बसला आहे, अनुत्पादक झाला आहे. त्यामुळे शिक्षणाशिवाय तरण-पोषय नाही. शिक्षणाशिवाय समाजाचे कोणत्याही प्रकारचे हित साधने शक्य होणार नाही. डॉ. बाबासाहेब म्हणत-

इसर्व प्रकारच्या विषमता दूर करण्यासाठी आणि सामाजिक लोकशाही प्राप्त करून घेण्यासाठी शिक्षण हा राजमार्ग आहे. शिक्षणाचा हेतू लोकांचे नैतिकीकरण आणि सामाजिकीकरण करणे हा होता.

डॉ. बाबासाहेब म्हणत इशिक्षण हे वाधिणीचे दूध आहे आणि जो

आकाश मोजतो मी भीमा तुझ्यामुळे

बेटियों को पढ़ाना उतना आसान नहीं होता

अगर बाबासाहेब का लिखा हुआ संविधान नहीं होता ।

आणि ते संस्कार नंतर बाबासाहेबांमध्ये अंकुरित झाले. जातीभेदाचे प्रचंड चटके अनुभवल्यानंतर बाबासाहेबांनी समाजातील अस्पृश्यतेचे समूळ विच्छेद व्हावा म्हणून अविरत लढा दिला.

बाबासाहेबांचा सर्वात महत्त्वाचा त्याग म्हणजे हिंदू कोड बिल. १५ फेब्रुवारी १९५१ मध्ये हिंदू कोड बिल बाबासाहेबांनी संसदेत मांडले. सलग चार वर्ष त्यापूर्वी हिंदू कोड बिलासाठी बाबासाहेबांनी स्वतःच्या प्रकृतीची काळजी न करता लिखाण केले. मेहनत घेतली शेवटी त्रागांनी हिंदू कोड बिल पास होत नाही म्हणून २७ सप्टेंबर १९५१ रोजी आपल्या पत्‍न्या राजीनामा दिला ...बाबासाहेबांच्या विरुद्ध गदारोळ उठविला गेला होता हिंदू कोड बिल पास झाले तर हिंदू धर्माला हानी पोहोचली. हिंदू धर्म भ्रष्ट होईल बाबासाहेबांच्या अलीपूर येथील निवासस्थानासमोर महिलांनी मोर्चा काढला त्यावेळी बाबासाहेबांनी स्त्रियांना बोलावून विचारले हे माझे आया भगिनींनो हे सारे मी तुमच्यासाठीच करीत आहे, तरी तुम्ही माझ्याविरुद्ध घोषणा का देतात ? त्यातील साऱ्यांनाच गहिक्कून आले .त्या म्हणाऱ्या बाबासाहेब हे सारे माहित आहे पण आमच्या कुटुंबीयांनी आम्हाला सांगून ठेवले, जर तुम्ही बाबासाहेबांच्या विरोधात घोषणा दिल्या नाहीत तर आम्ही तुम्हाला घरात घेणार नाहीत बाबासाहेबांना गहिक्कून आले.

वीस कलमापैकी चार कलमे पास झालीत म्हणून बाबासाहेबांनी आपल्या पदाचा राजीनामा दिला. हिंदू कोड बील म्हणजे स्त्रियांचे स्वातंत्र्याची सनद आहे.आम्ही आमच्या कातड्याची जायत घातले बाबासाहेबांच्या पुतळ्याच्या पोटात घातले तरी ते पांग फेडू शकणार नाही, एवढे प्रचंड

उपकार बाबासाहेबांनी आमच्यावर केलेत... काय आहेत त्या चार कलमात

एक विवाह अंतर्गत स्थैर्य.
सहशिक्षणापासून ते जोडीदार करेल. कारण सवतीची भीती स्त्रियांच्या डोक्यावरती असायची. बाबासाहेबांनी एकाच कलमात काढून टाकली. आपला नवरा आपल्याला सोडून दुसरी आणणार तर नाही ही भीती स्त्रियांच्या डोक्यावर असायची त्यापासून स्त्रीमुक्त झाली. नंतरचा अधिकार म्हणजे घटस्फोटाचा अधिकार. आमच्या धार्मिक धर्मग्रंथांना सांगून ठेवले की नवरा कसाही असला तर त्याचे देव समजून पूजा करा भला आहे बुरा है कैसा भी है मेरा पती मेरा देवता है. बाबासाहेब स्त्रियांना हा घटस्फोटाचा अधिकार देताना लिहितात पती दारुडा असेल, तो व्यभिचारी असेल, तो आजारी असेल, नपुसक असेल तर स्त्रीला घटस्फोट मागण्याचा अधिकार आहे.

त्यानंतरचा अधिकार म्हणजे अल्पवयीन मुलाच्या पालकत्वाचा अधिकार. मूल जेव्हा छोटं असेल तेव्हा ते आईच्या जवळ राहील आणि सर्वात महत्त्वाचा अधिकार म्हणजे संपत्तीचा उर्फ वारसा हक्काचा अधिकार आज माहेर असो की सासर दोन्ही ठिकाणच्या संपत्तीवर स्त्रीचं नाव चालत असते.

उदरनिर्वाहाचा अधिकार
अविवाहित असेल तर भावाला आणि बापाला पोटगी मागील आणि विवाहित असेल तर नवऱ्याच्या अर्ध्या प्रॉपर्टीची मालकीण. हिंदू कोड बिल हा कायदा कायदेमंडळाने या अगोदर केलेल्या सर्व कायद्याबद्दल हा सर्वात महत्त्वाचा आहे. १९५१ ला सर्व महिलांच्या स्वातंत्र्यासाठी व हितासाठी आणि ओबीसींना आरक्षण

तरी बलिदान से ही मिली है मेरे वजूद को शोहरत वरना मेरा जिक्रही कहा था तेरे संविधान के पहले...

अॅड. सविता बेदरकर गोंदिया



खोडशिवणीत ग्राम स्वच्छता अभियानाची केली तपासणी

सडक अर्जुनी- तालुक्यातील खोडशिवणी येथील ग्रामपंचायतीला संत गाडगे बाबा स्वच्छता अभियानात तालुक्यात प्रथम आल्याने जिल्हास्तरीय तपासणी समितीने नुकतीच या ग्रामपंचायतीची तपासणी केली. तपासणीत गावातील व्यक्तीला शौचालय, पिण्याचे पाणी, शाळेची तपासणी अशा अनेक बाबतीत गावाची पाहणी केली. या जिल्हास्तरीय तपासणीत अतिरीक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. तपानजी लोखंडे, स्वच्छता विभागाचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी खोटेले, स्वच्छता विभागाचे भागचंद रंढांगडाले आणि इतर समिती सदस्य उपस्थित होते. सरपंच गंगाधर परशुरामकर, उपसरपंच सत्यवान नेवार, पंचायत समिती सदस्य आर. बी. वाढई आणि ग्रामपंचायतीचे सर्व सदस्य सोसायटीचे अध्यक्ष उद्धव परशुरामकर, ग्रामपंचायत अधिकारी ओमेश कापते, शाळेतील सर्व शिक्षक, अंगणवाडी सेविका, आशा सेविका व गावकरी उपस्थित होते.

शहाणपणा, शील म्हणजे सदाचार संपन्न असे आवरण, करुणा म्हणजे सर्व मानवजातीसंबंधी प्रेमभाव आणि मैत्री म्हणजे सर्व प्राणीमात्रांविषयीची आत्मियता या चार पारमिता असल्याच पाहिजे तर्च विद्वत्तेचा काही उपयोग आहे. विद्येबरोबरच मानवाजवळ जर करुणा नसली तर तो कसाई आहे. करुणा म्हणजे माणसा माणसावरचे प्रेम! ह्याच्यापुढेही मनुष्य गेला पाहिजे व त्याने मैत्री संपादन केली पाहिजे ही विचारसरणी जर कोणी मांडली असेल तर ती भगवान बुद्धांनीच होय.

विद्या, प्रज्ञा, करुणा, शील व मैत्री या पंचतत्त्वानुसार प्रत्येक विद्यार्थ्याने आपले चारित्र्य बनविले पाहिजे आणि या मार्गाने एकट्यानेच जावे लागले तरी मनोर्धेय व निष्ठ राखून गेले पाहिजे.

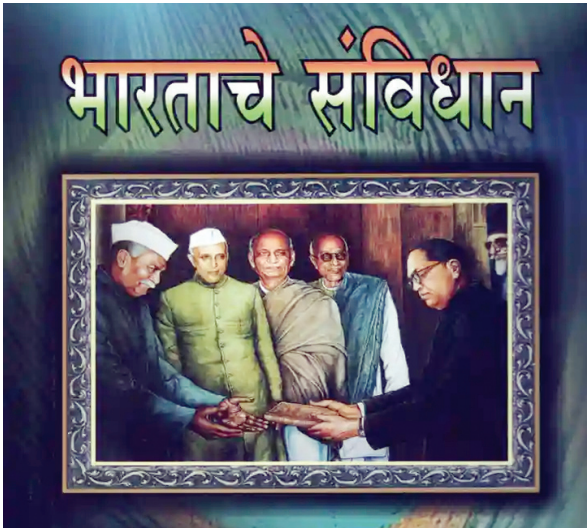
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे हे शैक्षणिक विचार अत्यंत मौलिक आहेत, ते स्थलकाल निरपेक्ष आ-हेत. आजही ते तेवढेच चिंतनीय, अनुकरणीय व प्रेरणादायी आहेत...!!!

विश्वरत्न डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीच्या निमित्ताने महाम नवास विनम्र अभिवादन !!!

सौ.वैशाली दिलीप वाघमारे बोळेगांवकर नांदेड

संविधान सन्मान कशासाठी ?

लात येण्यापूर्वी अनेक राजकीय स्थित्यंतरे या देशात घडली. पण सामाजिक, धार्मिक व्यवस्थेला सांस्कृतिक वर्चस्वाला जराही धक्का बसला नाही.हणून संविधानावर वैदिक धर्मच दृढमूल होता.प्राचीन काळाचा धार्मिक इतिहास सांगतो की, ही परिस्थिती परंपरागतच होती. केवळ महाराष्ट्रातच नाही तर सर्व भारतभर वैदिक धर्मच सर्वाधिक प्रभावी होता. आणि त्या वैदिक धर्माची इमारत चातुर्वर्ण्याच्या पायावर उभी आहे. चातुर्वर्ण्याचा अर्थ आहे. विषमतेचा व्यवहार. आणि तो केवळ आध्यात्मिक क्षेत्रातच नाही तर दैनंदिन व्यवहारातही. यानेच साऱ्या भारतीय समाजाला ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य आणि शूद्र वर्णांमध्ये विभक्त केले. व्यवहारात आपण नेहमी हेच पाहतो की, एकमेकांसांबत खाणे-पिणे करणाऱ्यांमध्ये किंवा विवाह संबंध करणाऱ्यांमध्ये स्नेहसंबंध दृढ होतो. एक दुसऱ्याच्या कामात ते अधिक प्रेमाने रूची घेतात. समाजाच्या या वर्णनाा वैदिक मार्गाने या दोन्ही संबंधांपासून वंचित करून ठेवले आहे. वर्णा-वर्णांमध्ये परस्पर रोटी-बेटी व्यवहार बंद केला गेला. सामाजिक उच्च-नीचतेच्या दृष्टीनेही या विभिन्न वर्णांमध्ये समानता नव्हती. ब्राह्मणापेक्षा क्षत्रिय, क्षत्रियापेक्षा



वैश्य आणि वैश्याहून शूद्र कनिष्ठ होता. उच्चवर्णीय लोक समाजाशी वाटेल तसा व्यवहार करू शकत होते परंतु नीचवर्णीयांना उच्चवर्णीयांचा थोडाही स्वाभिमान दुखाडणारा व्यवहार दंडास पात्र असे पाप समजले जात होते. परिणामी समाजाच्या सर्व धार्मिक व्यवहारांचे तसेच ज्ञान-विज्ञानाचे ठेकेदार ब्राह्मण बनले. बाहुबलाने मिळवलेल्या राज्याचे अधिपती क्षत्रिय झाले, समाजाचा सर्व आर्थिक व्यवहार वैश्यांच्या हाती संपवला गेला आणि या सर्व वर्णांची सेवा करणाऱ्या अधिकार तिःस्पृह शूद्रांच्या वाट्याला

आणि नोकरशाहीतील एकजातीय पुरुषांच्या मक्तेदारीसमोर नवे आव्हान उभे राहिले. त्यांच्या पारंपरिक उच्च स्थानाला धक्का बसला म्हणून संविधानावर तुटून पडण्याची नौबत संविधान विरोधाकांवर आली. तर त्यांना शह देण्यासाठी संविधान मू्ये अंगिकार केलेली प्रज्ञा जनता संविधान सन्मानासाठी पुढे सरस-ावलेली असते.

मागील वर्षी याच महिन्यात लोकसभा निवडणुक पार पडली. त्यावेळी निवडणुक प्रचारादरम्यान मसंविधान वाचवणेफा या विषयावर गांधीयाने चर्चा तर झालीच या मुद्द्याचा निकालावरही परिणाम झाला. संविधान विरोधी शक्तीच्या मनातील शेतकरी ओबीसी दलित आदिवासी बेरोजगार यांच्या विरो-धातील मनसुबे मुखर होऊ ला-गले. त्यामुळे या देशातील नव्वद टक्के श्रमिक कष्टकरी जनतेच्या हितासाठी संविधान सम्मान संमेलने देशभर आयोजित होऊ लागलीत. आणि या संमेलना-तून राजकीय सामाजिक एकत्री अापरिहार्यता अधोरेखित होऊ लागली. संविधानातील लोकशाही समाजवादी मूल्ये, समता स्वातंत्र्य बंधुता या तत्त्वासाठी उभा राहिलेला लढा त्याला हजारो वर्षाचा इतिहास साक्षी आहे. हा

लढा केवळ राजकीय स्वर-पात दिसत नाही तर, सांस्कृतिक संघर्षात त्याचे अस्सल मर्म दडलेले आहे. आर्य आक्रमणाप-ासून सिंधुजनांचा सुरू झालेला हा संघर्ष वर्णवर्चस्वाविरोधात अधिक धारदार होता. सिंधुजनांच्या आत्मसन्मानासाठी प्राणांची बाजी लावणाऱ्या बळी वंशातील महायोद्ध्यांचे या लढ्यातील अतुलनीय योगदान राहिले. ही संविधानिक मूल्ये अवैदिक परंपरेतील प्रत्येक महामानवाने आणि स्वाभिमानी बळीजनाने आपल्या काळातच जपून ठेवलीत. त्यासाठी प्राणपणाने लढा देत लोकायत, जैन, बौद्ध तत्त्वज्ञान निर्माण झाले. लिंगायत महानुभाव, नाथ संप्रदाय, वारकरी संप्रदायातील संत परंपरा या व्यवस्थेतील असंवैधानिक तत्त्वाविरोधात ठामपणे लढले. म्हणून या मानवतावादी मूल्यांचे हजारो वर्षे आत्मियतेने जतन आणि संवर्धन झाले. धार्मिक सुधारणावादी मत प्रवाहाचे तमाम अर्धवर््यसामाजिक सुधारक, महाम नव यांनी दाखविलेला मार्ग खऱ्या अर्थाने समतावादी मूल्यव्यवस्था प्रस्थापित करण्यासाठी आहे. त्याची प्रासंगिकता आजदेखील तसूपरवी कमी झालेली दिसते का ?

भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेत मआम्ही भारताचे लोकफ हे संविधान अंगिकृत असल्यामिमत करून स्वतःगत अर्पण अंगिकृत करतात याचा अर्थ या देशातील

अनुज हुलके

स्वामीव, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक खेमेंट हिरीदलाल कट्टे यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक वृत्तपत्र अंभालात पारशी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन प्रबन्, स्नेह नगर, तक्रिया बॉर्ड, भंडारा ना.वि.भंडारा येथे मुद्रित करून डोलारे एजन्सीसमोरील रस्ता, विनयनगर गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक खेमेंट हिरीदलाल कट्टे, प्रबन्धकनी नी. क. ९४२३२११४३१ (प्री.आर.बी. कावधानुसार जबाबदारी संपादकावर राहिली) प्रसिद्ध झालेल्या मजदुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायक्षेत्र)

जिल्हातील ६० हजार विद्यार्थी १० दिवसापासून उपाशी! प्रहार जनशक्तीचे रात्रीला आम दारांच्या घरावर मशाल मोर्चा



गोंदिया : इयत्ता १ ते ८ वीच्या विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहार दिला जातो. मात्र जि.प. व खासगी शाळांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या ६० हजारांवर विद्यार्थ्यांना गेल्या १० दिवसांपासून पोषण आहार दिला जात नसल्याचा प्रकार गोंदिया जिल्हात पुढे आला आहे. शासनाने नियुक्त केलेल्या पुरवठादाराने शाळांना तांदूळ व इतर साहित्याचा पुरवठा न केल्याने ही वेळ आल्याची माहिती समोर आली आहे. यावरून गोंदिया जिल्हातील संबंधित विभागातील अधिकाऱ्यांची कार्यप्रणाली आणि

तत्परतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे? इयत्ता पहिली ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांना प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेंतर्गत आठवडाभर दिल्या जाणाऱ्या पोषण आहारासाठी आता शिक्षण विभागाकडून मेन्सूचे प्रकार ठरवून देण्यात आले आहे. प्रत्येक दिवसाचे मेन्सू काई शिक्षक आणि यातून विद्यार्थ्यांना पोषण आहार मिळत असला तरीही निधीअभावी शिक्षकांनाच पदरमोड करावी लागत आहे. यासोबतच त्याचा

हिशेब ठेवताना ही त्रास सहन करावा लागत आहे. विद्यार्थ्यांना पोषण आहारात सतत खिचडी दिली जात असल्याने आता आहारात वैविधता आणण्यासाठी विविध पाककृतींचा समावेश केला आहे. या पोषण आह-रानुसार विद्यार्थ्यांना महिन्याच्या पहिल्या आठवड्यातील मंगळवारी हरभऱ्याचे उसळ व भात आणि दुसऱ्या आठवड्यातील मंगळव-ारी त्यात बदल केला जातो. परंतु शाळांना कंत्राटदाराकडून त्या वस्तूंचा वेळेत पुरवठाच होत नाही. परिणामी विद्यार्थ्यांना

जिल्ह्यासाठी लागतो ३०० मेट्रिक टन तांदूळ

जिल्ह्यात जि.प. व खासगी अशा एकूण १६६९ शाळा असून यात इयत्ता पहिली ते आठवीपर्यंत शिक्षण घेणारे एकूण १ लाख विद्यार्थी आहे. या विद्यार्थ्यांना वर्षभर पोषण आहारासाठी ३०० मेट्रिक टन तांदूळ लागतो. तांदळासह पोषण आहारासाठी लागणारे साहित्य कंत्राटदरामार्फत पुरविले जाते.

शालेय पोषण आहारापासून वंचित राहावे लागत आहे. जिल्ह्यात इयत्ता १ ते ८ वीपर्यंत शिक्षण घेणारे १ लाख विद्यार्थी आहे. सध्या शाळा सकाळ पाळीत सुरु आहे. त्यामुळे विद्यार्थी सकाळी ७ ते ११ या कालावधी शाळेत असतात. सकाळची शाळा असल्याने बरेच विद्यार्थी शाळेत पोषण आहार मिळत असल्याने घरून उपाशी येतात. मात्र गेल्या दहा दिवसांपासून शाळांमध्ये पो-षण आहार मिळणे बंद असल्याने विद्यार्थ्यांना उपाशीपोटीच धडे घ्यावे लागत आहे. शाळांचा पोषण आहार तयार करण्यासाठी अन्नधान्याचा पुरवठा करण्याची मागणी शाळांकडून करण्यात आली. पण अद्यापही शाळांना अन्नधान्याचा पुरवठा न झाल्याने जवळपास ६० हजारांवर विद्यार्थी पोषण आहारापासून वंचित आहे.



गोंदिया:-

राज्यातील शेतकऱ्यांना पूर्णपणे कर्ज माफी, शेतमालाला हमीभाव यासह इतर मागण्यांना घेऊन ११ एप्रिल रोजी मध्यरात्रीच्या सुमारास तिरोडा गोरेगावचे विजय रहांगडाले, आम गाव-देवरीचे आमदार संजय पुराम यांच्या घरापुढे प्रहारचे कार्यकर्ते व शेतक-यांनी मशाल आंदोलन केले. तिरोडा येथील शहीद गोवारी स्मारक समाज भवन या ठिकाणी प्रहार जनशक्ती पक्षाच्या कार्यकर्ते व शेतकरी एकत्रित झाले व रात्री ९.३० वाजता मशाल घेऊन तिरोडा शहरातील मुख्य रस्त्या वरून फिरत चंद्रभागा मार्गावर आंदोलन करण्यात आले.

यावेळी प्रहार जनशक्ती पक्षाचे कार्यकर्ते घोषणा देत संपूर्ण

शेतकरी कर्जमाफी सात/बारा कोरा करण्याची मुख्यमंत्री देवेंद्र फ डणवीस यांनी केलेल्या निवडणूक काळातील घोषणा ची आठवण करून देण्यात आली.

तसेच शेतमालाला हमी भाव सरकार देऊ शकत नाही म्हणून पेरणी ते कापणी व मळणी चे कामे महात्मा गांधी रोजगार हमी योजना अंतर्गत करण्यात यावे, इतर राज्यात दिव्यांग बांधवांना त्याचा अल्प मानधनात भागत नाही करीता जास्त मानधन दिले जाते.म्हणून महाराष्ट्र राज्यातील दिव्यांग बांधवांना सहा हजार मानधनात वाढ करावी, भूमिहीन मजुर अकस्मात दुर्घटना झाली तर एकही योजना नाही आहे म्हणून भुमिहीन शेतमजूर ला गोपीनाथ

मुंडे योजना च्या धर्तीवर शेतमजूर कुटुंबाला विमा सुरक्षा कवच द्या आदी मागण्या करण्यात आल्या. नंतर मोर्चा तिरोडाचे आमदार विजय रहांगडाले यांच्या घरी पोहोचला. तेव्हा आमदार घरी नसल्याने त्याच्याशी फोनवर आपल्या मागण्याबाबत चर्चा करून आमदारांचे प्रतिनिधी म्हणून तिरोडा भाजप शहर अध्यक्ष स्वानंद पारधी यांनी त्यांचा निवेदन स्वीकारले.त्याचप्रमाणे आमागाव-देवरीचे आमदार संजय पुराम यांच्या पुराडा निवासस्थानी आमदारांच्या पत्नी सविता पुराम यांनी निवेदन स्विकारले.

हे आंदोलन प्रहारचे जिल्हाध्यक्ष महेंद्र भांडारकर,जिल्हा सचिव महेंद्र नंदागवळी,तिरोडा तालुका अध्यक्ष प्रदीप निशाने,पंचायत समिती सदस्य सौ.वनिताताई भांडारकर,गुरुदेव सेवा मंडळाचे अध्यक्ष रतन खुळिसगे,गोपीळ शेंडे , रवि फुलझले, गुड्डू सोनवणे,शुभम आदमने, रुपेश वासनिक,आशिष आदमने सुदाम मेश्राम,राजू मेहर उपसरपंच, नरेश ठवकर,नारायण खगार उरकुडा उके रवि भांडारकर अन्य कार्यकर्ते शेतकरी भुमिहीन शेतमजूर दिव्यांग बांधव मोठ्या संख्येने स्वयंस्फूर्तीने सहभागी झाले.

बाबासाहेबांच्या विचारांनी प्रेरित होऊन सामाजिक एकता व समता प्रस्थापित करा :आमदार बडोले

अर्जुनी-मोर- आनंद बुद्ध विहार समिती बाकटी यांच्या वतीने भारत रत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती व भगवान बुद्ध मूर्तीची प्रतिस्थापना व अनावरण सोहळा उत्साहात व धर्मभावनेने पार पडला. यावेळी गावातील नागरिक व विविध क्षेत्रातील मान्यवर मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.सोबतच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक विकास योजनेतून मंजूर १० लक्ष रुपयांच्या निधीतून सिमेंट रस्त्याच्या बांधकामाचे भूमिपूजन ही करण्यात आले.

याप्रसंगी आमदार राजकुमार बडोले यांनी विचार व्यक्त करताना सांगितले की, बाबासाहेब डॉ. आंबेडकर हे भारताच्या सामाजिक परिवर्तनाचे शिल्पकार होते. त्यांनी दलित, वंचित, शोषित घटकांना शिक्षण व हक्कांचे शस्त्र दिले. आज आपण त्यांच्या विचारांनी प्रेरित



होऊन सामाजिक एकता व समता प्रस्थापित करण्यासाठी कार्यरत राहिले पाहिजे. बाबासाहेबांनी दिलेला संदेश शिका, संघटित व्हा आणि संघर्ष करा आजच्या काळात अधिक प्रासंगिक आहे. अशा शब्दांत त्यांनी बाबासाहेबांच्या कार्यावर प्रकाश टाकला.

कार्यक्रमात जिल्हा परिषद अध्यक्ष लायकराम भेंडारकर, मुर्तीदाते डॉ. मुकुंद बोरकर, पंचायत समिती सभापती आम -पाली डोंगरवार, भन्ते शिलानंद,

भन्ते डॉ. धम्मज्योती भन्ते, भन्ते बोधीजी, जिल्हा परिषद सदस्य रचना गहाणे, पंचायत समिती सदस्या पुष्पलता द्याकर, सरपंच सरिताताई राजगिरे, उपसरपंच गुलशन सांगोडे, रतन बडवाईक पोलिस पाटील कपिल मेश्राम अध्यक्ष तंटामुक्त समिती, माजी प्राचार्य हेमंत राजगीरे,राजहंस ढोके, प्रमोद मेश्राम, प्रशांत शहारे, सुभाष मेश्राम, लोकेश सांगोळे, अजय देशपांडे आदी मान्यवरांची उपस्थिती होती.

ई-श्रम पोर्टलवर नोंदणी करण्याचे आवाहन

गोंदिया: केंद्रीय श्रम व रोजगार मंत्रालय व राज्य सरकारच्या संयुक्त विधामाने विशेष राष्ट्रीय ई-श्रम पोर्टलवर नोंदणी अभियान ७ ते १७ एप्रिल २०२५ पर्यंत राबविण्यात येत आहे. तरी गीग व प्लॅटफॉर्म वर्करसनी १७ एप्रिल २०२५ पर्यंत या नोंदणी शिबिरात सहभाग घेऊन ई-श्रम पोर्टलवर नोंदणी करावी किंवा संकेतस्थळावर स्वयं नोंदणी करावी.

शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती स्पर्धेत सौ. भारती कटरे द्वितीय

गोरेगाव : राज्य शैक्षणिक संघोधन व प्रशिक्षण संस्था, महाराष्ट्र पुणे द्वारा आयोजित शिक्षकांसाठी तालुकास्तरीय शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मिती स्पर्धा २०२३ मध्ये परश-ुराम विद्यालय मोहागांव बु. च्या सहाय्यक शिक्षिका सौ. भारती खेमंद्र कटरे यांनी गणित विषयात द्वितीय क्रमांक पटकावला.

या तालुकास्तरीय स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ पंचायत समिती गोरेगाव च्या सभागृहात आयोजित करण्यात आला होता. याप्रसंगी पंचायत समिती सभापती चित्रकला चौधरी, उपसभापती रामेश्वर महारवाडे, गटविकास

अधिकारी एच. व्ही. गौतम, गटशिक्षण अधिकारी एम. डी. पारधी, अधिव्याख्याता पूनम घुले, गट समन्वयक एच. एम. बोपचे, शिक्षण विस्तार अधिकारी डी.टी. कावळे प्रामुख्याने उपस्थित होते. एकूण चार गटातील भाषा, गणित, इंग्रजी, सामाजिक शास्त्र, विज्ञान या प्रत्येक विषयात प्रथम, द्वितीय व तृतीय असे ४८ शिक्षकांना बक्षीस देण्यात आले.

सर्व शिक्षकांना प्रशस्तीपत्र, सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. सदर स्पर्धेत प्रथम पारितोषिक ३००००० द्वितीय पारितोषिक २०००० रु. तर तृतीय



पारितोषिक १५००००. देण्याचे नियोजित आहे. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी गट साधन केंद्र

गोरेगाव चे सर्व कर्मचारी यांनी सहकार्य केले. संचालन सुनील ठाकूर विषय साधन व्यक्ती, गसाके

गोरेगाव तर आभार डी टी कावळे, विस्तार अधिकारी प. स. गोरेगाव यांनी मानले.

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

संविधानाचे
अमृत
७५
महोत्सवी वर्ष

भारतीय संविधानाचे जनक
महामानव
भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
यांना जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन!

भारतासह संपूर्ण जगालाही प्रेरणादायी ठरलेल्या
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या विचारांचा आणि कार्याचा वारसा जपत सर्वसमावेशक,
प्रगत आणि न्याययुक्त महाराष्ट्र घडविण्याचा संकल्प करूया.

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

माहिती व जनसंपर्क महाराष्ट्र शासन
www.mahasamvad.in

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

क्रांतीसूर्य

समाजातील विषमता दूर करून
समतेचे बिजावोपण करणावे
क्रांतीसूर्य महात्मा ज्योतिबा फुले
यांना जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन!

नरेंद्र मोदी
प्रधानमंत्री

देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री

एकनाथ शिंदे
उपमुख्यमंत्री

अजित पवार
उपमुख्यमंत्री

www.mahasamvad.in

गोंदिया-बल्लारशाह रेल्वे मार्गाच्या दुहेरीकरणामुळे “या” जिल्ह्यांच्या औद्योगिक व आर्थिक विकासाला मिळणार बळ

केंद्राकडून ४ हजार ८१८ कोटी निधीला मंजूरी

२४० कि.मी. लोहमार्गाचे होणार निर्माण



गोंदिया : गोंदिया, गडचिरोली व चंद्रपूर जिल्हे हे महाराष्ट्र राज्याच्या शेवटच्या टोकावरील जिल्हे असून पुर्वेकडे छत्तीसगड व उत्तरेकडे मध्यप्रदेश व दक्षिणेकडे तेलंगणा राज्याच्या सीमा या जिल्ह्यांना लागून आहेत तसेच. गोंदिया ते बल्लारशाह व चंद्रपुरकडे आंध्रप्रदेश राज्याची सीमा लागून असल्यामुळे पुर्व विदर्भातील गोंदिया, गडचिरोली व चंद्रपूर जिल्हे व्यावसायिक दृष्टीकोनातून औद्योगिक वाटचालीसाठी महत्त्वपूर्ण जिल्हे आहेत. या जिल्ह्यांच्या सीमेतून गोंदिया-बल्लारशाह रेल्वेमार्ग जात असून दुहेरीकरणाला हिरवी झेंडी मिळाली आहे. या दुहेरीकरणामुळे जिल्ह्यांच्या

औद्योगिक व आर्थिक विकासाला नवे बळ मिळणार आहे. सोबतच लहान मोठ्या सर्व रेल्वेस्थानकांचे अमृत भारत योजनेतर्गत सुसज्जीकरण करण्यात येत आहे. तर वडसा येथून गडचिरोलीला रेल्वेमार्ग जोडला जाईल आणि औद्योगिक विकासाची क्रांती गडचिरोली जिल्ह्यात रेल्वेच्या माध्यमातून घडणार आहे.

आज (ता. ११) दूरदृष्ट्य आभासी परिषदेत केंद्रीय रेल्वेमंत्री अश्विनी वैष्णव व महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी गोंदिया ते बल्लारशाह रेल्वे मार्गाच्या दुहेरीकरण संदर्भात पत्रकार परिषदेत मंजूर कामांबाबतची माहिती दिली. येत्या ५ वर्षात हे काम पूर्णत्वास येणार असून ४६९.४० हेक्टर जागेपैकी ४४४.२९२ हेक्टर जागा उपलब्ध आहे. तर वनविभागाकडून ११.२७ हेक्टर जागा या दुहेरीकरणकरीता लागणार आहे. या मार्गावर १ मोठा पूल, ३५ मध्यम पूल व ३३८ लहान पूल तयार करण्यात येणार आहेत. यावेळी दूरदृष्ट्य आभासी प्रणालीद्वारे गोंदिया जिल्ह्याचे पालकमंत्री बाबासाहेब पाटील, खासदार प्रफुल्ल पटेल व जिल्ह्यातील चारही आमदार उपस्थित होते. तसेच जिल्हाधिकारी कार्यालय गोंदिया येथून प्रभासी जिल्हाधिकारी एम. म. रूग्नांनथम, निवासी उपजिल्हाधिकारी भैर्यासाहेब बेहेरे, रेल्वेचे उपमुख्य

तीन रेल्वे स्थानकांवर एक्सप्रेस गाड्यांना थांबा द्या

गोंदिया-बल्लारशाह रेल्वे मार्गावरील सोंदड, अर्जुनी मोरगाव, ब्रम्हपुरी हे तीन महत्त्वपूर्ण रेल्वे स्थानक आहेत. या तिन्ही रेल्वे स्थानकांवरून मोठ्या प्रमाणात प्रवासी प्रवास करतात. पण, अद्यापही या स्थानकावर एक्सप्रेस गाड्यांना थांबा नाही. त्यामुळे या स्थानकांवर एक्सप्रेस गाड्यांना थांबा देण्यात यावा, अशी मागणी खा. प्रफुल्ल पटेल यांनी केली. तसेच, गोंदिया ते बल्लारशाह रेल्वे मार्गाच्या दुहेरीकरणाला मंजुरी दिल्याबद्दल केंद्र व राज्य सरकारचे आभार व्यक्त करून हे काम वेळेत पूर्ण व्हावे, अशी अपेक्षा व्यक्त केली.

पर्यटन व उद्योगाला चालना

गोंदिया ते बल्लारशाह रेल्वे मार्गाच्या दुहेरीकरणामुळे गोंदिया व भंडारा जिल्ह्या-तील पर्यटनाला चालना देण्यासाठी उपाययोजना करण्यात यावी. या भागात धानाचे सर्वाधिक उत्पादन घेतले जात असून, यामुळे या उद्योगाला सुद्धा चालना मिळण्यास मदत होणार आहे.

अभियंता इदरीस मोहम्मद, गडचिरोली येथून जिल्हाधिकारी अविश्यांत पंडा, चंद्रपूर येथून आमदार सुधीर मुनगांटीवार, किशोर जोरगेवार व जिल्हाधिकारी प्रत्यक्षपणे उपस्थित होते.

सदर प्रकल्पासाठी केंद्र शासनाकडून ४ हजार ८१८ कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असून गोंदिया ते बल्लारशाह या दरम्यान २४० कि.मी. नविन लोहमार्गाचे निर्माण करण्यात येणार आहे. त्यामुळे दक्षिण भारताला ठरणारी ही महत्त्वपूर्ण परियोजना ठरणार आहे.

तसेच वडसा ते गडचिरोली रेल्वे मार्गाला देखील मंजुरी प्रदान करण्यात आलेली आहे. त्यामुळे गोंदिया जिल्ह्यातील महत्त्वपूर्ण उत्पादन तांदूळ, गडचिरोली जिल्ह्यात विविध परियोजनांतर्गत पोलाद कारखाने व चंद्रपूर जिल्ह्यातील खनिज कोळशा विदर्भाच्या विकासासाठी मैलाचा दगड (चळश्शीपश) ठरणार आहे. तसेच गोंदिया व गडचिरोली हे आदिवासी जिल्हे असून नैसर्गिकदृष्ट्या संपन्न गांचे निर्माण करण्यात येणार आहे. त्यामुळे दक्षिण भारताला ठरणारी ही महत्त्वपूर्ण परियोजना ठरणार आहे.

अयोध्येला जोडण्याकरीता पुर्व विदर्भातील गोंदिया महत्वाचे रेल्वेस्थानक ठरणार

राहण्याच्या जागेची चिंता नाही

– विशेष म्हणजे गोंदिया, जबलपूर मार्गावर प्रवाशांची संख्या जास्त आहे.
– दिल्लीहून नागपूर ते इटारसी मार्गावरही गाड्या धावतात. मालगाड्यांच्या वाहतुकीवरही मोठा ताण आहे.
– गोंदिया स्टेशन उत्तर भारताला दक्षिण भारताशी जोडणारा प्रवेशद्वार होऊ शकते.
– म्हणून, गोंदिया-बल्लारशाह रेल्वे मार्गाचे दुहेरीकरण मंजूर करण्यात आले. नागपूरहून अयोध्या मार्ग गोंदिया, जबलपूर अशी ट्रेन चालवण्याची शक्यता आहे. या मार्गावर प्रवासी आणि मालगाड्यांचा जास्त ताण नाही. आता विदर्भाला समधामशी जोडण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी किती प्रयत्न करतील हे पाहणे बाकी आहे

अंतर सारखे असले तरी, दीड तासाचा फरक

इटारसी मार्ग
नागपूर-इटारसी : २९८ किमी
इटारसी-जबलपूर : २४४ किमी
जबलपूर-प्रयागराज : ३५९ किमी
प्रयागराज-अयोध्या धाम: १६१ किमी
एकूण अंतर : १०६२ किमी एकूण वेळ : अंदाजे २० तास

गोंदिया मार्ग

नागपूर-गोंदिया : १२७ किमी
गोंदिया-जबलपूर : ३६५ किमी
जबलपूर-प्रयागराज : ३५९ किमी
प्रयागराज-अयोध्या धाम: १६१ किमी
एकूण अंतर : १०६२ किमी एकूण वेळ : अंदाजे १८.३० तास

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानातील कर्मचाऱ्यांचा आंदोलनाचा इशारा



गोंदिया : आरोग्य अभियानात १० वर्षे व त्यापेक्षा जास्त सेवा झालेल्या कंत्राटी कर्मचाऱ्यांना नियमित विविध पदावर समायोजन करण्याचा निर्णय महाराष्ट्र शासनाने घेतला. दि. १४ मार्च २०२४ नुसार एकूण ७१ संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना नियमित करण्याचे ठरले होते. त्यानुसार दोन संवर्गातील ३१ कंत्राटी वाहन चालक, तर कंत्राटी सपोर्टे स्टॉफ असे एकूण ३४४ जणांना वर्ग ४च्या पदावर सामावून घेण्याचे आदेश देण्यात आले. परंतु ६९ संवर्गाच्या कर्मचाऱ्यांना नियुक्ती आदेश दिले नाहीत. त्यासाठी दि. १६ व १७ एप्रिल २०२५ रोजी कर्मचाऱ्यांनी आंदोलन करण्यात आले. यासंदर्भात जि. प. मुख्यकार्यकारी अधिकारी एम. मुरुगान्धम यांना निवेदन दिले. शिष्टमंडळात यांचा समावेश पवन वासतिक, स्वप्नाली ठवकर, संजय बिसेन, अमित मंडल, डॉ. मीना वट्टी, अर्चना वानखेडे, संतोष बोरकर, अनिल रहमतकर,

अविनाश वन्हाडे, बबिता रहांगडाले, डॉ. योगेश पटले, निशांत बन्सोड, विद्या रहांगडाले, कल्याणी चौधरी, भुमेश्वरी न्यायकरे व कर्मचारी यांचा समावेश होता. शासनाने निवेदनाची दखल न घेतल्यास दि. १६ व १७ एप्रिल २०२५ रोजी धरणे आंदोलन व त्यानंतरही मागण्यांकडे दुर्लक्ष केल्यास २३ एप्रिलपासून बेमुदत उपोषण केले जाणार आहे. त्वरित वेतन सुसूत्रीकरण लागू करण्यात यावे, २ महिन्याचे थकित वेतन अदा करण्यात यावे, ३-६ महिन्याचे थकीत दैनिक भत्ता व इंधन भत्ता देयक अदा करण्यात यावा, समान काम समान वेतन तत्काळ लागू करण्यात यावे, १० वर्षे पूर्ण झालेल्या कर्मचाऱ्यांचे विनाखिलंब सेवा समायोजन करणे, सर्व कर्मचाऱ्यांना ईपीएफ योजना लागू करणे, सर्व कर्मचाऱ्यांना विमा सुरक्षा कवच लागू करणे, ३७ दिवसांचे वेतन आंदोलन कालावधीतच मंत्रालयीन बैठकी

दरम्यान ठरल्याप्रमाणे तत्काळ अदा करणे, आंदोलन काळातील कर्मचाऱ्यांवर दाखल झालेले गुन्हे रद्द करण्यासाठी गृहविभागाकडे पत्र पाठविण्याचे ठरलेले होते. अजूनपर्यंत सार्वजनिक विभागाकडून पत्र गेलेले नसून तत्काळ गृहविभागाकडे गुन्हे रद्द करण्यासाठी पत्र पाठविण्यात यावे, अन्यायकारक बायोमेट्रिक हजेरी व फेस रिडिंगप्रणाली तत्काळ रद्द करणे या मागण्यांचा समावेश होता.

गोंदियात पेंशन अद-लतीचे आयोजन २२ एप्रिल रोजी

गोंदिया : जिल्हा कोषागार कार्यालय, गोंदिया यांच्या वतीने दि. २२ एप्रिल २०२५ रोजी सकाळी ११ ते दुपारी २ या वेळेत कार्यशाळा तथा पेंशन अदाल-तीचे आयोजन जिल्हाधिकारी कार्यालयातील जिल्हा नियोजन समिती सभागृह, गोंदिया येथे आयोजित करण्यात आले आहे.

काचेवानी रेल्वे उड्डाणपुलाचा प्रश्न त्वरित मार्गी लावा -आ. रहांगडाले रेल्वे अधिकाऱ्यांसह बांधकामाची केली पाहणी करून दिले निर्देश

तिरोडा : राष्ट्रीय महामार्ग ७५३ चे काचेवानी येथे उड्डाणपुलाचे बांधकाम पूर्ण करण्यात आले आहे. पण अद्यापही काचेवानी फाटकावर रेल्वे उड्डाणपुलाचे काम सुरू करण्यात आले नाही. त्यामुळे या ठिकाणी वाहतूक कांडी कायम आहे. त्यामुळे हे काम युद्धपातळीवर करून रेल्वे उड्डाणपुलाचा प्रश्न त्वरित मार्गी लावण्याचे निर्देश आ. विजय रहांगडाले यांनी रेल्वे व संबंधित विभागांना दिले.

काचेवानी रेल्वे चौकीजवळ काही नागरिक वस्ती करून राहत असल्याने या पूल बांधकामाचा फटका या परिसरातील नागरी वसाहतीला

बसण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे या पुलाची जागा बदलून मागील बाजूने बांधकाम करण्याबाबतची मागणी स्थानिकांनी आ. विजय रहांगडाले यांच्याकडे केली. त्यांनी याची दखल घेत शुक्रवारी (दि. ११) या परिसराची अधिकाऱ्यांसह पाहणी केली.

यावेळी अधीक्षक अभियंता, नरेश बोरकर, रेल्वे विभागाचे विभाग अभियंता अजय पाटील उपस्थित होते. आ. रहांगडाले यांनी चौकशी केली व तातडीने नागरिकांच्या मागणीनुसार पुलाची जागा लवकरात लवकर ठरवून उड्डाणपुलाचे बांधकाम सुरू करण्याचे निर्देश दिले. यावेळी सरपंच जयश्री गुनेरिया व गावकरी उपस्थित होते.



देवरी सीमा तपासणी नाक्यावरील मोटार वाहन निरीक्षक, दोन खासगी इसमासह एसीबीच्या जाळ्यात सीमा तपासणी नाक्यावर खासगी व्यक्तींची नियुक्ती कुठल्या आधारावर केली ?



गोंदिया : ट्रक चालकाकडून पाचशे रुपयांची लाच स्वीकारताना देवरी येथील आरटीओ सीमा तपासणी नाक्यावर मोटारवाहन निरीक्षक व दोन खासगी व्यक्तीवर नाशिक येथील लाच लुचपत प्रतिबंधक विभागाने शुक्रवारी (दि. ११) कारवाई केली. या कारवाईनंतर नागपूर येथील हिशोब गोंदियात चुकता केल्याची चर्चा आहे.

नागपूर ग्रामीण येथील मोटार वाहन निरीक्षक योगेश गोविंद खैरनार (वय ४६) यांच्यासह खासगी इसम नरेंद्र मोहनलाल गडपयावर (वय ६३ रा. मरारटोली, आझाद वार्ड, गोंदिया) व आश्लेष विनायक पाचपोर (वय ४५, खासगी ड्रायव्हर, शासकीय पॉलिटेक्निक

कॉलेजच्या समोर गाडोबाबा मंदिराच्या मागे, गाडोनेगर अमरावती) यांच्याविरुद्ध लाच स्विकारल्याप्रकरणी अटक करून देवरी पो-लीस ठाणे येथे गुन्हा दाखल करण्यात आले आहे. न्यायालयाने २५ एप्रिलपर्यंत न्यायालयीन कोठडी सुनावली आहे.

मोटारवाहन निरीक्षक योगेश खैरनार हे नागपूर जिल्ह्यातील कांद्री येथील सीमा तपा-सणी नाक्यावर कार्यरत असताना काही ट्रक चालकांवर त्यांनी कारवाई केली होती. यासंदर्भात ट्रक चालकांनी तक्रारसुद्धा केली होती; पण त्या तेव्हा त्यांच्यावर कुठलीच कारवाई करण्यात आली नव्हती. तेव्हापासूनच एक ट्रक युनियन

या तक्रारीच्या आधारावर सापळा रचून शुक्रवारी दोन खासगी व्यक्तींच्या माध्यमातून लाचेची मागणी करून ती स्वीकारताना लाच लुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या पथकाने पकडले. पहारे चार वाजेच्या सुमारास ही कारवाई करण्यात आली. या कारवाईनंतर नागपूरचा हिशोब गोंदियात चुकता केल्याची चर्चा देवरी आरटीओ सीमा तपासणी नाक्यावर होती.

कारवाईनंतर सीमा तपासणी नाक्यावर सामसूम

थेट नाशिक येथील लाच लुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या पथकाने शुक्रवारी पहाटे पाचशे रुपयांची लाच स्वीकारताना मोटारवाहन निरीक्षक व दोन खासगी व्यक्तींवर कारवाई केली. या कारवाईनंतर या सीमा तपासणी नाक्यावर कार्यरत असलेले इतर खासगी व्यक्तीसुद्धा गायब झाले होते, तर नाक्यावर दिवसभर सामसूम होती.

बऱ्याच दिवसांपासून होती चर्चा

महाराष्ट्र-छत्तीसगड सीमेजवळील शिरपूर गावाजवळ देवरी आरटीओ चेकपोस्टवर दोन्ही राज्यांतून येणाऱ्या वाहनांची तपासणी केली जाते. या सीमा तपासणी नाक्यावर बराच सावळा गोंधळ सुरू असल्याची चर्चा अनेक दिवसांपासून होती. तपासाच्या नावाखाली ट्रक चालकांना चालान देऊन त्यांच्याकडून अवैध वसुली केली जात असल्याची चर्चा आहे. ती चर्चा शुक्रवारी झालेल्या कारवाईनंतर खरी ठरली.

चालते फिरते पासपोर्ट सेवा केंद्र उपक्रम चांगला - पंकज रहांगडाले



गोंदिया : मशासन आपल्या दारीफ या उपक्रमांतर्गत म्पासपोर्ट सेवा केंद्र आपल्या दारीफ उपक्रम राबविला जाणार आहे. ११ एप्रिल रोजी गोंदिया मुख्य पोस्ट ऑफिस येथे एक दिवसीय पासपोर्ट सेवा मोबाइल शिबिर आयोजित करण्यात आले होते. यावेळी माजी जि. प. अध्यक्ष पंकज रहांगडाले यांनी उपक्रमाचे स्वागत करत जिल्ह्यातील नागरिकांसाठी हा उपक्रम अतिशय चांगला असल्याचे सांगितले. या शिबिरात नवीन पासपोर्ट तसेच पासपोर्ट नूतनीकरणाचे (रिन्यूअल) वे

नागरिकांची पायपीट कमी

काम करण्यात येणार असून, सर्व नागरिकांनी या सेवेचा लाभ घ्यावा, असे आवाहन पंकज रहांगडाले यांनी नागरिकांना केले. उत्कृष्ट प्रतिसाद मिळाल्यास कॅम्प आठवड्यातून तीन दिवस आयोजित करण्यात येणार असल्याची माहिती त्यांनी दिली. यावेळी सामाजिक कार्यकर्ते विनोद गुड्डू चांदवानी, पुरु ठाकरे, गोळी गावडे, फणिंद्र पटले, आणि विलाश गौतम उपस्थित होते.

समाजात निर्माण झालेला तणाव, असुरक्षितता आणि विभाजनाच्या वृत्तींना उत्तर देण्यासाठी संवाद, शहाणपणा आणि बंधुभाव या त्रिसूत्रीवर ही यात्रा मार्गक्रमण करत आहे. मण्कीचे बळ हेच समाजाच्या उन्नतीचे पायाभूत तत्व आहे. चला, जिजाऊ रथयात्रेच्या माध्यमातून नव्या परिवर्तनाचा मार्ग प्रशस्त करूया, फ असा संदेश या रथयात्रेद्वारे दिला जात आहे.

धोटे बंधू विज्ञान महाविद्यालयात विद्यार्थी सुविधा केंद्र

गोंदिया : गोंदिया शिक्षण संस्था द्वारा संचालित धोटे बंधू विज्ञान महाविद्यालयात राष्ट्रस्तं तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या (रातूमनावि) सहकार्याने १५ एप्रिल रोजी विद्यार्थी सुविधा केंद्राचे उद्घाटन करण्यात आले या केंद्राचे उद्घाटन स्वर्गीय मोहोर भाई पटेल आणि राष्ट्रस्तं तुकडोजी महाराज यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण व दीप प्रचलन करून आदरांजली अर्पण करण्यात आली.

याप्रसंगी गोंदिया एज्युकेशन सोसायटीच्या अध्यक्ष वर्षा पटेल, माजी आ. राजेंद्र जैन, जीईएसचे संचालक निखिल जैन, डॉ. संजय कवीश्वर, डॉ. समय बन्सोड, डॉ. नीलकंठ लंजे, प्रथमेश फुलेकर, मनीष वंजारी, अ?ड. वसंत चुटे, प्राचार्य डॉ. अंजन नायडू तसेच कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. दिलीप चौधरी उपस्थित होते. महाविद्यालयाला विद्यार्थी सुविधा केंद्र दिल्याबद्दल नागपूर विद्यापीठाला धन्यवाद दिले. जीईएसच्या अध्यक्षा वर्षा पटेल यांनी विद्यार्थ्यांना प्रोत्सा-हन देऊन विद्यार्थ्यांच्या उज्वल भविष्यासाठी शुभेच्छा दिल्या. डॉ. संजय कवीश्वर अतिथिता वाणिज्य व व्यवस्थापन विभागा यांनी आपले विचार व्यक्त करतांना विद्यार्थ्यांना विविध प्रमाणपत्र, त्यांच्या समस्या, नवीन योजनांची माहिती सांगितले त्यासाठी विविध ऑप आणण्यासाठी पुढाकार घेण्याचे आश्वासन दिले. डॉ. नीलकंठ लंजे सदस्य व्यवस्थापन परिषद यांनी हे सुविधा केंद्र सुरू करणे हा विद्यापीठाच्या उत्तम उपक्रम आहे असे म्हटले. यामुळे जे विद्यार्थी नागपूरपासून खूप लांब राहतात त्यांना केंद्रामुळे सुविधा होईल व त्यांच्या खर्च व वेळ वाचेल या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना संबंधित अभ्यासक्रमांचे प्रमाणपत्र सहज उपलब्ध होऊ शकतात.